

Mogelijkheden spoedregeling negatieve testverklaring voor inreizende personen per trein of bus

Gevraagd is met spoed de mogelijkheden in kaart te brengen om, met het oog op de bestrijding van de verspreiding van het gemuteerde virus, vervoerders in het personenvervoer per bus of trein de verplichting op te leggen dat vanuit het buitenland inkomende personen een negatieve testverklaring van een PCR-test over moeten kunnen leggen.

Grondslag

Artikel 58p van de Wet publieke gezondheid luidt als volgt:

Artikel 58p. Personenvervoer

1. Bij ministeriële regeling kan worden bepaald dat het aanbieden van bepaalde categorieën van personenvervoer geheel of gedeeltelijk verboden is.
2. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld over de toegang tot en het gebruik van voorzieningen voor personenvervoer. Hierbij kan worden afgeweken van artikel 58f, derde lid, onder a.

De tekst van het tweede lid, vooral het onderdeel dat regels mogelijk maakt over "het gebruik van voorzieningen voor het personenvervoer" biedt ruimte voor het stellen van voorwaarden aan het gebruik van het personenvervoer om in te reizen.

Daarbij is wel van belang dat de toelichting van deze bepaling in de Twm beperkter is, namelijk gericht op de mogelijkheid van capaciteitsbeheersing in het vervoer en de mogelijkheid om vervoer geheel of gedeeltelijk te kunnen verbieden. De tekst van de wet kent die beperkingen echter niet (is breder). Bovendien is in de parlementaire behandeling ook gesproken over dit artikel als een vangnetbepaling en middel tot maatwerk. De wet lijkt dus ruimte te laten om regels te stellen over de toegang tot of het gebruik van het personenvervoer, wanneer het aantal besmettingen ook via het personenvervoer snel toeneemt. Daar staat tegenover dat ook in de parlementaire behandeling en het debat ook tot uitdrukking is gekomen dat de Twm geen betrekking heeft op het verplicht laten testen van personen.

Negatieve testuitslag

De maatregel beoogt dat uitsluitend personen die over een negatieve testuitslag beschikken, via het personenvervoer voor trein of bus Nederland kunnen inreizen.

Een testuitslag zal aan de volgende vereisten moeten voldoen:

- de persoonsgegevens (controle met gegevens paspoort);
- de PCR-test (moleculair);
- de uitslag is 'negatief';
- de datum en tijd, waarbij de test maximaal 72 uur oud mag zijn bij aankomst in Nederland;
- een logo of kenmerk van een instituut of arts;
- de testuitslag is in het Nederlands, Engels, Duits, Frans of Spaans.

Het gaat dan over alle passagiers, ongeacht nationaliteit (ook Nederlandse nationaliteit). Met de maatregel wordt beoogd dat er geen passagiers binnenkomen zonder negatieve testuitslag. Afgeleid daarvan zal de betreffende vervoerder passagiers hier bij vertrek naar Nederland op controleren, om bij inreis niet in overtreding te zijn als vervoerder. Deze constructie hangt samen met het feit dat Nederland niet kan bepalen wat er over de grens gebeurt.

Reikwijdte

De maatregel gaat over personenvervoer per trein en per bus (en mogelijk taxi's). Dat is dus niet over inreizen via scheepvaart of luchtvaart, waarvoor een aanwijzing op grond van artikel 7 Wpg is voorzien met toepassing van de artikelen 53 en 54 Wpg. NB: de mogelijkheid om art. 58p Wpg ook voor lucht- en scheepvaart te gebruiken, blijft hier verder buiten beschouwing.

Privévervoer in de eigen auto valt erbuiten. De bewoordingen van art. 58p van de Wpg wijzen ook niet in die richting.

De vraag is of maatregel alleen treinen en bussen moet omvatten of alle openbaar vervoer en ander bedrijfsmatig personenvervoer, anders dan bedoeld in de artt. 53 en 54 Wpg. Dat laatste omvat in ieder geval

- Openbaar vervoer per bus en trein;
- Besloten busvervoer in de zin van de Wet personenvervoer (Wp) 2000 (zoals de Flixbus);
- Taxivervoer in de zin van de Wp2000;
- Ander bedrijfsmatig personenvervoer.

Als de enge benadering wordt gekozen, is een waterbedeffect denkbaar (van bus naar busjes/taxi's). Wordt de ruime benadering gekozen, dan valt daar bijv. ook georganiseerd vervoer van arbeidsmigranten onder. Voor het begrip "bus" kan worden aangesloten bij het begrip in de Wp 2000: motorrijtuig, al dan niet voorzien van een aanhangwagen, ingericht voor het vervoer van meer dan acht personen, de bestuurder daaronder niet begrepen.

Aandachtspunt is de vraag of er noodzaak bestaat eventuele uitzonderingen voor lijndiensten in grensgebieden. Dit geldt in het bijzonder voor de gemeente Baarle-Nassau, waarin enclaves van de Belgische gemeente Baarle-Hertog liggen en een daar doorheen rijdende (Belgische) lijnbus.

Doelgroepen en uniformiteit

Het ligt voor de hand om – gelet op uniformiteit – de norm te richten tot de vervoerder, in aansluiting op de artikelen 53 en 54 Wpg die ook tot de vervoerder gericht zijn.

Als het wenselijk is de passagier zelf aan de regels te binden, ligt het voor de hand dat voor alle modaliteiten gelijkelijk te doen, wat kan inhouden dat de regeling niet alleen over bus en trein, maar ook scheepvaart en luchtvaart zou gaan gelden.

Toezicht en handhaving

Overtreding van art. 58p Wpg levert een boete op van maximaal 435 euro (eerste categorie), maar kan voor rechtspersonen een categorie hoger zijn (4350 euro). Daarnaast kan bestuursrechtelijk met dwangsommen worden opgetreden. Aandachtspunt voor de sancties is dat de sancties voor overtreding van de artikelen 53 en 54 Wpg hiervan kunnen verschillen.

Aandachtspunt is dat de KMar niet als toezichthouder is aangewezen onder Twm om bijv. op stations of aan de grens controles te kunnen doen. De politie is wel toezichthouder.

Proportionaliteit

Het doel van de maatregel is de bestrijding van het virus, nu dat zich onder meer via het personenvervoer snel kan verspreiden. Een maatregel van een verplichte negatieve testverklaring kan doeltreffend zijn om de verspreiding van het virus tegen te gaan.

De maatregel heeft gevolgen voor de bewegingsvrijheid, de lichamelijke integriteit (door het testen), en (bij het tonen van de testuitslag) de privacy van de personen die Nederland willen inreizen. Het gevolg voor personen die geen negatieve testuitslag krijgen of kunnen krijgen, is dat de mogelijkheid tot inreis in Nederland wordt belemmerd.

Proces

Een regeling kan via de (uitzonderlijke) spoedprocedure van artikel 58c, derde lid, Wpg tot stand komen, als de virusmutatie een zeer dringende omstandigheid is om ter beperking van het gevaar van de verspreiding daarvan direct te handelen.

Als die spoed er nu niet is, en met invoering gewacht kan worden tot bijvoorbeeld 2 januari, dan ligt een spoedregeling niet meer voor de hand. Dit betekent dat – met extra toelichting vanwege nahang tijdens het reces – de reguliere procedure behoort te worden gebruikt.

Aandachtspunt is dat hier direct of indirect verplicht testen wordt ingevoerd voor een (deel van) internationaal personenvervoer. Daarover bestaan verschillende denkbeelden in de Kamer(s) en bij de Tweede Kamerbehandeling is meermaals uitdrukkelijk gezegd dat de Twm covid-19 niet over verplicht testen gaat.

Duur van de maatregelen

De duur van de maatregelen hangt af van het epidemiologische beeld, en van de mate van verspreiding van het gemuteerde virus, zodat nu geen vaste einddatum kan worden gegeven.